

ศิลปะไม้แกะสลัก : ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ปรากฏในงานพุทธศิลป์

Wood carving: Contemporary art and culture that appeared in Buddhist art

สถิตย์ เจ็กมา

Sathit Jekma¹

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษากระบวนการการออกแบบและการผลิตงานของช่างแกะสลักไม้ที่ปรากฏในงานพุทธศิลป์ กลุ่มเป้าหมายใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบไปด้วย ช่างแกะสลักไม้ที่สร้างผลงานจำนวน 5 คน อยู่ที่วัดสว่างหัวนาคำ บ้านหัวนาคำ ตำบลหัวนาคำ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจเบื้องต้น แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลวิจัยโดยการศึกษเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาภาคสนาม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ นำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ผลงานการแกะสลักไม้จะออกมาดีและสวยงามได้ต้องอาศัย การออกแบบที่ดี เครื่องมือที่ดี และช่างต้องมีความรู้และทักษะฝีมือดี โดยเฉพาะการแกะสลักช่างจำเป็นต้องมีทักษะและความชำนาญในเรื่องมิติของลวดลายและการใช้เครื่องมือ การเลือกใช้ส่วในการแกะสลักนั้นต้องพิจารณาเลือกตามความเหมาะสม ไม่จำกัดเฉพาะแต่สับอย่างเดียวมีทั้งสับทั้งเซาะใช้ส่วทั้งทางคว่ำทางตะแคง ทางหงาย ตามแต่ลักษณะลาย การเลือกใช้ส่วได้เหมาะสมทำให้สามารถทำงานได้สะดวกรวดเร็ว ช่างแกะสลักไม้โดยเฉพาะงานแกะสลักที่เกี่ยวข้องกับงานพุทธศิลป์ นอกจากเป็นการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่ ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวอีกด้วย

คำสำคัญ : แกะสลักไม้, ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย, พุทธศิลป์

ABSTRACT

The purpose of this research. To study the process of design and production of wood carvings that appear in Buddhist art. The target group selected a specific type of woodcarver, who created five works at Wat Sawang Hua Na Kham Ban Hua Na Kham, Hua Na Kham, Amphoe Yangtun, Kalasin Province. The instruments used in the research were: Basic survey, observation and interview. Compile data by studying relevant documents and research. And field study Qualitative Research Describe the results by descriptive analysis.

The research found that The wood carving works out well and beautifully. Good design Good tool And it must have good knowledge and skills. In particular, engraving requires skill and expertise in the dimension of the pattern and the use of tools. The choice of chisel in the carving must be selected as appropriate. Not only limited, but chopped only with both chopped chisel, use the chisel on the way to the side on the way. Choosing chisel is appropriate to work quickly. Wood carver, especially

---

¹ นักวิชาการช่างศิลป์ชำนาญการ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

engraving related to Buddhist art. In addition to preserving the arts and culture of the country. They can also make money for themselves and their families.

Keywords: carving, Contemporary art, Buddhist ar

